

Міністерство
внутрішніх справ України
MIA of Ukraine

Консультативна місія
Європейського Союзу в Україні
European Union
Advisory Mission Ukraine

Національна поліція України
National police of Ukraine

Український науково-дослідний інститут
медичини транспорту МОЗ України
Ukrainian Research Institute of Transport
Medicine of the Ministry of Health of Ukraine

Донецький державний
університет внутрішніх справ
Donetsk State University of
Internal Affairs

Приватне автотранспортне підприємство
«Одіум-Престіж»
Private Motor Transport Company
Odium-Prestige

Міжнародний благодійний фонд
допомоги постраждалим внаслідок ДТП
International Charitable Fund
for Road Accident Victims

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

COLLECTION OF MATERIALS

XVI Міжнародна науково-практична конференція
«Транспортна безпека: правові
та організаційні аспекти»

XVI International Scientific and Practical Conference
"Road Safety: Legal
and Organizational Aspects"

УДК 351.811
ББК 67.99 (2) 116.31

Транспортна безпека: правові та організаційні аспекти: матеріали XVI Міжнародної науково-практичної конференції (в авторській редакції), (м. Кривий Ріг, 19 листопада 2021 року). Кривий Ріг, 2021. 238 с.

*Рекомендовано до друку та поширення через мережу Інтернет
Вченою радою Донецького державного університету внутрішніх справ
(протокол № 4 від 27 жовтня 2021 року)*

Публікується за матеріалами XVI Міжнародної науково-практичної конференції «Транспортна безпека: правові та організаційні аспекти», 19 листопада 2021 року.

Видання може бути корисним для співробітників Національної поліції України, представників правоохоронних та судових органів, аспірантів (ад'юнктів), слухачів магістратури, студентів та курсантів закладів вищої освіти із специфічними умовами навчання, що здійснюють підготовку поліцейських, а також всім, хто цікавиться проблемами забезпечення транспортної безпеки.

Матеріали збірника опубліковані в авторській редакції.

© ДонДУВС, 2021

ЗМІСТ

Анісімов К.І. Реалізація спільних проєктів поліції й територіальних громад: на прикладі Донецької області	7
Атаманенко Ю.Ю. Додаткова інноваційна комплектація транспортного засобу Національної поліції України	10
Балло Я.В., Циганков А.О., Жихарєв О.П., Голікова С.Ю. Обґрунтування вимог пожежної безпеки до електрозаправних станцій	12
Батиргарєєва В.С. Оцінка втрат людського потенціалу внаслідок дорожньо-транспортних пригод в Україні та Всесвітньою організацією охорони здоров'я	14
Безчастний В.В., Буга Г.С. Обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів	17
Буряк В.Ю., Нітченко А.Г. Причини виникнення та заходи профілактики ДТП	19
Вайда Т.С. Вплив стану стомленості водія протягом доби на безпечне керування транспортним засобом та заходи щодо її (втоми) профілактики	21
Васильченко К.В., Максимов С.С. Забезпечення безпеки пішохода шляхом впровадження новітніх технологій	27
Веселов М.Ю. Окремі проблеми притягнення учасників дорожнього руху до адміністративної відповідальності за порушення ПДР (на прикладі ч. 5 ст. 122 КУпАП)	28
Вовк Ю.Я., Жук М.І., Репіленко А.В., Дмитрик А.І. Автоматизоване водіння: підвищення безпеки вантажних перевезень автомобільним транспортом	32
Вовк Ю.Я., Худобей Р.В. Контроль дотримання безпеки перевезень на громадському транспорті в умовах карантинних обмежень з використанням інтелектуальних транспортних систем	35
Гаврилюк А.Ф. Аналіз особливостей затоплення автотransпортних засобів	37
Гаркуша В.В. Роль суспільства у заходах контролю за безпекою дорожнього руху	39
Гірін І.В. Сталий стан безпеки пасажирських автоперевезень в розвинених країнах світу	41
Голіна В.В. Культурологічний напрям запобігання транспортним правопорушенням: ідея, суть, структура, практика	44
Гордієнко Д.С., Літвінов С.О. Окремі питання профілактики ДТП під час проїзду нерегульованих перехресть	47
Гузенко О.П. Окремі питання діяльності представників транспортної галузі в сучасних реаліях	50
Гузенко О.П., Бездуган В.В. Правове регулювання суспільних відносин у транспортній галузі в контексті протидії корупції	53
Гузенко О.П., Кобець Д.О. Правове регулювання транспортного страхування в Україні	55
Дубинська Ю.В. Роль психологічних аспектів у формуванні безпеки дорожнього руху	58

Дужак О.В. Новітні зміни в законодавстві щодо дитячої утримуючої системи як елементу дорожньої безпеки дітей	60
Єлаєв Ю.Л. Взаємозв'язок окремих галузей правового регулювання забезпечення безпеки дорожнього руху	64
Жученко Є.Ю. Спеціально-кримінологічні заходи запобігання кримінальним правопорушенням у сфері безпеки дорожнього руху	67
Забожчук О.В., Самсін І.Л. Щодо адміністративно-правового забезпечення взаємодії поліції з органами місцевої влади у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху	69
Захарченко А.М., Бобкова А.Г. Щодо взаємодії органів Національної поліції з органами місцевого самоврядування у сфері забезпечення транспортної безпеки	73
Іванова В.Г., Хайлова Т.В. Запровадження вікових обмежень для водіїв в Україні	77
Івашенко В.С. Дослідження причин ДТП та факторів, що впливають на важкість їх наслідків	79
Кадала В.В. Транспортна галузь через призму перспектив розвитку	81
Кадала В.В., Ляшенко М.О. Проблемні питання визначення митної вартості транспортних засобів	84
Кадала В.В., Фесик А.С. Окреслення видів кримінальної та адміністративної відповідальності за контрабандні дії в сфері перевезення багажів	86
Калашченко С.І., Приходько І.І., Луцак О.О., Гринзовський А.М., Белай С.В., Мартиненко С.О. Використання імерсійних технологій у формуванні психоемоційної стійкості у військових водіїв	89
Калініна А.В. Забезпечення безпеки дорожнього руху як напрям розвитку Харківського регіону	92
Карагіоз Р.С., Наумкіна С.М. Щодо зниження тяжкості наслідків від ДТП	97
Карецька А.І., Нітченко А.Г. Сутність поняття транспортної безпеки та види відповідальності за правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху	99
Кисельова М.С. Щодо нормативно-правового регулювання порушення правил маневрування українськими водіями: кримінологічний аналіз	102
Клюєв С.О., Подгорна Л.С., Подгорна В.С. Аналіз безпеки функціонування залізничної транспортної системи	104
Книженко О.О. Вади законодавства щодо визначення транспортного засобу	108
Ковальова О.В. Окремі аспекти досудового розслідування порушень правил безпеки дорожнього руху	110
Коллер Ю.С. Деякі аспекти публічного адміністрування транспортної системи в окремих зарубіжних країнах	112
Колпаков С.С. Надання допомоги постраждалим внаслідок дорожньо-транспортних пригод	116
Конюшко Р.В. Актуальність перевірок по інформаційно-пошуковим базам як сучасний спосіб боротьби за легалізацію транспортних засобів	119

Криворучко М.М. Особливість використання методики визначення швидкості руху транспортних засобів по їх деформації	123
Кришевич О.В. Кримінальна відповідальність за заволодіння транспортним засобом шляхом обману чи зловживання довірою	125
Лисько Т.Д. Сучасні проблеми законодавчого регулювання використання окремих видів електротранспорту	129
Лук'янчиков Є.Д., Лук'янчиков Б.Є., Микитенко О.Б. Огляд сучасної поліцейської техніки примусової зупинки транспортних засобів	132
Мальшаков О.А. Актуальні питання покращення сучасного стану забезпечення безпеки дорожнього руху в Україні	135
Молчанов Р.В. Прості речі рятують життя	138
Нестерцова-Собакарь О.В. Правовий механізм відшкодування шкоди, заподіяної дорожньо-транспортною пригодою	140
Носенко О.М., Самойлов О.М. Експертна оцінка дій учасників дорожнього руху та інших осіб, відповідальних за забезпечення безпеки дорожнього руху	143
Осетрін М.М., Шилова Т.О. Шляхи поліпшення безпеки руху на міських магістралях	147
Павлова С.Л., Нітченко А.Г. Свобода пересування та COVID-19	150
Панова С.В. Забезпечення безпеки дорожнього руху: проблема правового визначення електросамокатів в Україні	152
Пекарський С.П. Реагування поліції на порушення правил перевезення автомобільним транспортним засобом радіоактивних матеріалів	154
Пилипенко Є.О. Щодо притягнення до адміністративної відповідальності осіб за вчинення правопорушень у сфері забезпечення транспортної безпеки підрозділами поліції на воді. Недоліки чинного законодавства	157
Плугатир М.В. Адміністративно-правове регулювання усунення наслідків дорожньо-транспортних пригод	160
Покотило А.О., Лебедєва А.В., Сазонець О.М. Інноваційні технології забезпечення активної безпеки транспортних засобів	162
Пономаренко С.Ю. Межі відповідальності водіїв при дорожньому перевезенні небезпечних вантажів (ч. 1 ст. 132-1 КУпАП)	166
Рейцен Є.О., Кучеренко Н.М. Методи підвищення безпеки дорожнього руху в Україні на період 2021-2030 рр.	169
Ромашко С.В. Фактори, що впливають на виникнення дорожньо-транспортної пригоди	175
Синицина А.О., Крутякова В.Р., Сазонець О.М. Механізм забезпечення безпеки перевезень пасажирів і вантажів в Україні	177
Синицина А.О., Остапчук М.А., Сазонець О.М. Підвищення культури дотримання Правил дорожнього руху в сучасній Україні	180
Сливко О.Я. Притягнення до відповідальності особи, яка не має права керування транспортним засобом	183
Слотвинський М.С. Вдосконалення регулювання відносин у сфері безпеки дорожнього руху в частині визначення порядку експлуатації персонального легкого електротранспорту	186

Собакарь А.О., Дженчако Т.М. Дорожньо-транспортний травматизм в Україні та фактори, що його детермінують	189
Соколов О.В. Аналіз факторів, що впливають на дорожньо-транспортні пригоди	193
Співак М.В. Щодо пропозиції запровадження електронної медичної картки водія	195
Судоплатов М.С., Шевяков М.О. Проблематика стану доріг в Україні та особливості відповідальності посадових осіб за порушення законодавства про автомобільні дороги	197
Судоплатов М.С., Шевяков М.О. Особливості притягнення до відповідальності неповнолітніх осіб за правопорушення, передбачені ст. 124 КУпАП	201
Терещенко О.О. Організаційно-правові засади діяльності органів Національної поліції України у сфері забезпечення безпеки на транспорті	203
Фещук Ю.Л., Ніжник В.В., Сізіков О.О., Некора В.С. Питання регулювання нормативно-технічних вимог до зарядних станцій для електромобілів	207
Хроменков Д.Г., Ільченко Н.М., Гулик Ю.Б. Технічне регулювання як основа безпеки дорожнього руху	211
Цуркаленко Д.П. Щодо проведення профілактичних заходів у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху	214
Червінчук А.В. Ортофотоплани місць ДТП, отримані за допомогою безпілотних літальних апаратів, як докази у справах про адміністративні правопорушення	216
Червяк В.І. Актуальні питання дослідження обставин дорожньо-транспортних пригод в умовах недостатньої видимості	220
Шаша І.К. Розробка методу оцінки рівня безпеки руху (на прикладі автомобіля КрАЗ-6322)	222
Шкуліпа О.С. Експертне дослідження дій водія транспортного засобу під час ДТП при проїзді світлофорних об'єктів	226
Шрамко С.С. До питання ефективності національного підходу підвищення безпеки дорожнього руху у світлі Vision Zero	229
Юзефович Д.В. Особливості взаємодії слідчого зі спеціалістами (експертами) при розслідуванні дорожньо-транспортних пригод	231
Яровець Б.С., Буга Г.С. Загальні положення про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів	234

Червяк Вадим Іванович

головний судовий експерт сектору автотехнічних досліджень відділу автотехнічних досліджень та криміналістичного дослідження транспортних засобів Одеського науково-дослідного експертного криміналістичного центру МВС України

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ДОСЛІДЖЕННЯ ОБСТАВИН ДОРОЖНЬО-ТРАНСПОРТНИХ ПРИГОД В УМОВАХ НЕДОСТАТНЬОЇ ВИДИМОСТІ

В Україні останнім часом зростає кількість дорожньо-транспортних пригод (ДТП) з тяжкими наслідками. Так, у 2019 кількість ДТП було 160673 в.т.ч загиблих – 3454 особи, у 2020 кількість загиблих зросла до 3541 особи в наслідок 168107 ДТП, а лише за 8 місяців 2021 року їх кількість, за даними звіту Національної поліції України становила 120209 випадків, в т.ч. загиблими є 2105 осіб. Зокрема, внаслідок перевищення безпечної швидкості та недотримання встановленої швидкості трапилось 29613 випадків ДТП, або майже 25% загальної кількості випадків за 8 місяців 2021 року [1].

Для повного та всебічного встановлення обставин вчинення дорожньо-транспортних пригод, учасників, дії яких не відповідають вимогам Правил дорожнього руху України, що призвели до виникнення ДТП, визначення матеріальних збитків, які сталися унаслідок ДТП, а також для вирішення інших питань, які виникають в результаті ДТП, необхідним є проведення судових експертиз або експертних досліджень, від яких визначається залежно від мети, яку необхідно досягти в межах кримінального, адміністративного або цивільного провадження. Такою експертизою є судові інженерно-транспортні експертизи за експертною спеціальністю 10.1 «Дослідження обставин і механізму дорожньо-транспортних пригод».

Головним із завдань дослідження обставин і механізму дорожньо-транспортних пригод є визначення відповідності дій водія ТЗ в конкретній дорожній ситуації вимогам Правил дорожнього руху, наявності у водія технічної можливості запобігти (уникнути) пригоді з моменту виникнення небезпеки для руху, чи перешкоди.

Виходячи із зазначеного вище, складнощі, які виникають для руху для водія при недостатній видимості, наприклад у тумані, його дії в процесі розвитку дорожньо-транспортної ситуації чітко регламентуються пунктами Правил дорожнього руху України (далі – ПДР) [3].

Відповідно до вимог Правил дорожнього руху України в умовах недостатньої видимості, водій транспортного засобу повинен обрати та рухатися з такою швидкістю, щоб мати змогу зупинити керований ним транспортний засіб у межах видимості дороги, тобто водій транспортного засобу повинен був діяти відповідно до вимог п. 12.2 ПДР, а саме: *«У темну пору доби та в умовах недостатньої видимості швидкість руху повинна бути такою, щоб водій мав змогу зупинити транспортний засіб у межах видимості дороги»* [3].

Згідно з п. 1.10 ПДР «видимість у напрямку руху – максимальна відстань, на якій з місця водія можна чітко розпізнати межі елементів дороги та розміщення учасників руху, що дає змогу водієві орієнтуватися під час керування транспортним засобом, зокрема для вибору безпечної швидкості та здійснення безпечного маневру».

Технічне обґрунтування вищевикладеного полягає в тому, щоб швидкість руху керованого водієм транспортного засобу в умовах цієї події забезпечувала для цього водія можливість постійного збереження контролю за розташуванням і режимом руху цього транспортного засобу в межах ділянки шляху, що проглядається водієм, попереду по ходу його руху. У зв'язку з цим необхідно провести аналіз фази, передуючої виникненню небезпеки для руху автомобіля, що досягається шляхом зіставлення допустимої швидкості руху на цій ділянці дороги поза населеним пунктом та обраної водієм швидкості руху транспортного засобу безпосередньо перед подією.

Для прикладу, аналіз фази, передуючої виникненню небезпеки для руху автомобіля при проведенні експертного дослідження здійснюється із застосуванням методу математичного моделювання із застосуванням наступної формули:

горизонтальна ділянка дороги:

$$V_d = 3,6 \times j_a \times T_d \times \left(\sqrt{\frac{2 \times S_B}{j_a \times T_d^2} + 1} - 1 \right), \text{ км/год. (1)}$$

$$T_d = t_1^{\min} + t_2 + 0,5 \times t_3, \text{ с (2), де:}$$

t_1 min	мінімальне значення часу реакції водія при виборі за умовами видимості, с: 0,3 [4];
t_2	час запізнення спрацьовування гальмового приводу, с: 0,2 [5];
t_3	час наростання сповільнення, с: 0,3 [6];
j_a	стале сповільнення легкового автомобіля при гальмуванні на горизонтальному сухому (при $\varphi=0,7...0,8$ [3]) асфальтобетонному покритті, з повним завантаженням, м/с ² : 6,7 [6];
S_{B1}	загальна видимість дороги в напрямку руху при ближньому світлі фар, м: 100,0 ;
S_{B2}	загальна видимість дороги в напрямку руху при ближньому світлі фар, м: 50,0 .

Тоді,

$$T_d = 0,3 + 0,2 + 0,5 \times 0,3 = 0,65 \text{ с}$$

$$V_{d1} = 3,6 \times 6,7 \times 0,3 \times \left(\sqrt{\frac{2 \times 100}{6,7 \times (0,65)^2} + 1} - 1 \right) = 117 \text{ км/год.}$$

$$V_{d2} = 3,6 \times 6,7 \times 0,3 \times \left(\sqrt{\frac{2 \times 50}{6,7 \times (0,65)^2} + 1} - 1 \right) = 79,0 \text{ км/год.}$$

Проведеним розрахунком встановлено, що в даній дорожній обстановці допустима швидкість руху легкового автомобіля за умовами видимості дороги 100,0 м становить близько **117,0** км/год.

Проведеним розрахунком встановлено, що в даній дорожній обстановці допустима швидкість руху легкового автомобіля за умовами видимості дороги 50,0 м становить близько **79,0** км/год.

Таким чином, із застосуванням математичного методу моделювання в рамках експертного дослідження обставин і механізму дорожньо-транспортних пригод встановлюється відповідність дій водія транспортного засобу вимогам Правил дорожнього руху України при русі в умовах недостатньої видимості.

Список використаних джерел:

1. Статистика ДТП в Україні. Патрульна поліція України. веб-сайт. URL:<http://patrol.police.gov.ua/statystyka/> (дата звернення 08.10.2021).
2. Правила дорожнього руху України. «АРІЙ». Київ, 2021. С. 7.
3. Иларионов В. А. Судебная автотехническая экспертиза. Часть II. Москва, 1980. С. 226.
4. Суворов Ю. Б. Применение дифференцированных значений времени реакции водителя в экспертной практике. Москва, 1987. С. 8.
5. Маркоишвили Ю. И. Использование в экспертной практике экспериментально-расчётных значений параметров торможения автотранспортных средств. Москва, 1986. С. 137.
6. Суворов Ю. Б. Результаты систематизации экспериментально-расчётных значений параметров торможения автотранспортных средств. Москва, 1990. С. 28.

Шаша Ігор Костянтинович

професор кафедри автобронетанкової техніки Національної академії Національної гвардії України, доктор технічних наук, професор

РОЗРОБКА МЕТОДУ ОЦІНКИ РІВНЯ БЕЗПЕКИ РУХУ (НА ПРИКЛАДІ АВТОМОБІЛЯ КРАЗ-6322)

Щорічно в світі в результаті дорожньо-транспортних аварій обривається життя приблизно 1,5 млн. людей. Від 30 до 60 мільйонів осіб отримують травми, багато з яких приводять до інвалідності.

Десятиліття безпеки дорожнього руху було проголошено в резолюції Генеральної Асамблеї ООН і почалося у травні 2011 року в більш ніж 100 країнах з метою збереження життя мільйонів людей за рахунок реалізації глобального плану на десятиліття. Зокрема Всесвітня організація охорони здоров'я (ВООЗ) грає значну роль у напрямку глобальних зусиль, продовжуючи проводити інформаційно-роз'яснювальну роботу на найвищих політичних рівнях з метою забезпечення безпеки дорожнього руху.